

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím:

Az óbudai árvíz

Forrás:

Az Újság

Bpr.

1920 T. 20.

Osztályozás

Tárgy

614.81

Hely

Idő

"1920"

Személy

Közp. nyomt. XX. cs. 23

Ázinyomdája 1919.

Az óbudai árvíz.

(Víz alatt egy egész utca. — Negyvennyolcz órán át étlen-szomjan.)

— Az Újság tudósítójától. —

Napsütéses, langyos, tavaszt ajándékoz nekünk tél apó pár napja. A korszó — déli órán — megtevesztésig olyan, mintha tavasz volna, könnyű mosolyok szállnak, s az emberek csak néha hajolnak túl a korláton, hogy félő kíváncsisággal nézzék a megáradt Dunát, mely teljesen elöntötte az alsó rakpartot összes rajta lévő kis épületeivel. Idegen látvány és ijesztő s az emberek megcsóválják a fejüket és továbbmennek.

De hányan tudják, hogy mi van Óbudán? Kik azok, a kik időt és fáradságot nem kímélve meglátogatták a Szérvikert-utca szerencsétlenjeit, a szegény, hajléktalanokká vált családokat, a kiknek a lába alól elmosta a meleg otthont a víz, a kiknek utolsó rongyait vitte el a Duna?

Kevés pesti ember van, a ki tudná, hogy mi történik Óbudán!

Reggel nyolcz óra van. A Szentendrei-uton két tüzoltókesi vágat nyilegyenesen. A riadt óbudaiak kiszaladnak a kapuk elé.

— Azt mondják, egy métert fog még nyöni. — Újságolják aggódva egymásnak. Itt mindenki vele érez a szerencsétlenekkel, hisz ma-holnap őket is előnthei a víz, mely a szentendrei-uti fatelepek lábát nyaldossa már. Minél közelebb érek a Szérvikert-utczához, annál nagyobb a ribillió. Gyerekek szaladnak tucza-tostul a tüzoltók után. A merre nézek, minde-nütt víz, s a kiemelkedő kis földszavokat ellep-ték a varjak és a naphosszat ácsorgó embertö-meg, mely ruhájától, keresetétől megfosztva itt lesi nap-nap után az apadást, a mi csak nem akar bekövetkezni.

— 1917 január hatodikán reggel négykor volt itt nagy áradás. De ekkora azért nem volt — és mégis tizennégy napig tartott! Jaj hát most mi lesz velünk? — tördeli a kezét az egyik asszony.

Több mint félméter magas vizen egymásra rakott kövek, kövekre rakott pallók képezik a járdát egy-egy házhoz. Bemegyek a Szérvikert-utca 32-be. A földszint víz alatt. Az emeleten Édes Kálmánék laknak. Nem akarnak kiköltözni, míg csak valahogy hozzáférhető a ház. A konyhában ott a kutya, macska, baromfi, egy kis fát sikerült megmenteniök a fáskam-rából, a míg az tart, addig van tüzelőjük.

Korpics Józsefné néma kétségbeeséssel néz le a lépcsőről a lakásába. Bemenni nem lehet. A tüzoltókat várja, hogy legalább kis ágyneműjét megmentse.

A szomszédos házban valamivel alacsonyabb a víz, ott székeken járnak a lakók. A házak előtt töltéseket csinálnak a férfiak, csak hogy nincsen anyag. Pár kocsit töltést fuvaroztathatnak a fő-város a Szérvikert-utczába, hogy legalább egy keskeny kis járdát biztosítsanak a házak tö-vében. Egyes emeletes házak egész izoláltan állnak, a lakók kétségbeesetten kiabálnak le egy kis vízerért, mert nem bírnak kijutni a ház-ból, hogy elmenjenek a kápolnáig a kútra.

Egyetlen városi csónak áll a bajba jutott emberek szolgálatára, s ez bizony édeskeves az ilyen szerencsétlen és nehézkes forgalom lebonyolítására. Van még egy sajka, ezen Óváry Sándor és Zeller Ferencz mentenek privát szí-vességből éjjel-nappal négyszer huszonnégy óra óta.

A szél fúj, a tüzoltók térdig lábálnak a vízben, míg a 47-es számú ház lakóit szállítják. Itt hat család lakott. Petőék, Reschék, Krauszék, Hokék, a Frankovics és Mátyási család.

Mikor a víz jött, felköltöztek az emeletre. — Itt szoroskodtunk két éjszaka, de ételhez nem jutottunk, most már el kell mennünk — mondja az egyik asszony.

Sápadt, hidegtől dermedt gyerekeket, egészen apró pólyásokat, bőcsőt, tarka ágyneműt, lábasokat, valami ételmaradékot hurezólnak a tüzoltók a csónakba. Szegény ember költözködése nem sokból áll! Öreg anyókák lépnek be

reszkető lábbal s lassu imákat mormor a szájuk. Valamennyi kilakoltatottat a Szentendrei-uti iskolában helyezik el. Némelyik a világért nem akarja otthagyni kis lakását, az ilyen elül a víztől körülvevett házba negyvennyolcz órán át is étlen-szomjan, tüzelő nélkül, hideg szobában, éhező és síró, meztlábú gyerekekkel.

Az élet megállt. A kinek van munkája, az sem jár be. Beszélek egy emberrel, Koch butor-csomagoló, a Károly-köruttra kellene mennie, de nem hagyhatja itt a családját. Hurezolkodni kell és ez mindennél sürgősebb.

A tüzoltók elmennek, jó sorsukra bízva a

szegény szerűskert-utcaiakat, miután egy csónakra komány gyermekeket átladikáztak, holott úgy kellene, hogy felváltva egy-egy csoport egész nap ott legyen és segítsen ott, a hol kell. Kérdem, hogy mikor jönnek ki újra? Majd ha sürgős esetben hívják őket...

Egy flu mosóteknőben menti a baromfit. A csónakból benézek a házak ablakán. Szörnyű látvány a vízben álló asztal, ágy, nyitva hagyott fiókos szekrény, a minék a fiókjába ki-be hullámoz az ár. A legtöbb földszinti lakónak annyi ideje sem volt, hogy a ruháit összekapkodja, s így persze butorkihordásról szó sem lehetett.

Az ár előntötte a *Kaszás-, Zab- és Buza-utca* egy részét. A *Hévízi-úton* egy éjjel 150 pionir gátat emelt és itt sikerült a vizet megállítani. Különben tizenkét czentimétert nőtt az áradás ma reggelig.

Apátutca 4. alatti földszinti lakásba a víz a magasra felaggatott szentképig ér. Itt egy súlyosan beteg asszony feküdt, kinek az ágya szélét mosta a víz, mikor a mentők kijöttek érte és elvitték. Ugyanitt az udvaron uszik egy ágy szalmazsákostul. A mellette lévő ház istállójában a jászakban széna helyett ma a víz az uralkodó elem.

Apát-utca 20 alatt egy fűszerkereskedés van. A kereskedő a bolt bejárájánál áll és nézi, hogy mikor önti el üzletét a víz.

Apát-utca 28 alatti péküzletbe behatolt a víz, elárasztotta a kemenczéket s ez a szegény óbudaiaknak különös csapás, mert most a közelen még csak kenyeret sem kaphatnak.

A hideg, nyugodt és csöndes víznek ez a kegyetlen rombolása borzalommal tölti el mindazokat, a kik közeli tanúi a szomorú eseménynek s a szegény, otthonukból kiveret emberek ideiglenes elhelyezésén a községi iskola igazgatói fáradoznak. Eleinte persze keservesen ment az ügy, a tegnapi nap folyamán azonban kinjárt *Folkusházy* polgármester, a kinek az intézkedésére 76 darab kenyeret osztottak szét az éhes és didergő embereknek. Ma már 181 ember kap ebédet az iskolában, erre a célra 5000 koronát adott át a polgármester, ezenkívül intézkedett, hogy szalmát kapjanak a fekvőhelyek számára, továbbá tüzelőanyagot.

Egy-egy tágas és világos tanteremben 6—7 család lakik; ágyneműk, mosóteknők, gyerekek, kutyák és lábasok tarka összevisszaságban. A gyerekek ijedtek és éhesek, az anyák kimerültek, a férfiak agyonhajszoltak.

Az első segély nyújtásában különös érdeme van a III. kerület védelmi csoportjának, mely a katasztrófa hallatára *Ujlaky* Lajos alhadnagy vezetésével azonnali gyűjtést indított s az óbudai jómódu polgárok adakozásából már az első napon egy szekér fát, 6—8 kiló kolbászfélét, 15 kiló kenyeret és tejet juttatott a szerencsétleneknek.

Várlakyné, a Korona-kávéház tulajdonosnője, 10 adag főzeléket adott sertéssülttel az első napon, azután pedig 20 ember számára ajánlott fel ebédet naponta s a szoptatós anyáknak kávéát az árvíz tartama alatt. Először gyerekeknek szeretne volna juttatni ezt, de ezek szegénykéek olyan hiányosan vannak felöltözve, hogy nem mehetnek az utcára.

Az egyik tanteremben éppen ott találtam *Ujlaky* hadnagyot, a mint egy újabb szeretet-adománynyal beérkezett. Azok, a kik kissé átérzik a felebaráti szeretetet, fáradhatatlanul dolgoznak s itt csak mint kirívó példát említem, hogy egyik duszgazdag óbudai polgár az árvízkárosultaknak öt koronát adományozott.

Simán.